

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.—fill.
Félévre . . . 4 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egyes szám ára 20 fill.

Kiadóhivatal:
Zrinyi-tér 46. sz.

Hol az előfizetések és a
hirdetések
elfogadtatnak.

DÉLSOMOGY

Szerkesztői iroda:

Zrinyi-tér 46 sz.

hová a lap szellemi
részét illető minden
közlemény intézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Vörösmarty.

(N) Egy hosszú század viharzott el felettünk, hogy a nyéki nemesi kurián megszületett a szózat költője. A nap aranysugár özönnel ékesítte bölcsőjét, hogy illően fogadhassa a vendégét, a nemzet Génuszát. Aki elhozta a kisdéd számára drága ajándékát az ihlet csókját.

És a csók nyomán piros rózsák fakadtak, a hazaszeretet virágai. Az illatár belopta magát a szívekbe. Oly fájó, oly édes volt az illatuk! Megdobbantak rája a szívek a büszkeségtől. Könnybe lábadtak a szemek a keserüségtől. „Régi dicsőségünk. . . .“

Fakó fátyol borult a nemzet lelkére. Kicsinyes márólholnapra életet élt. Erőire tudatlanul, a holnapra gondtalan, békén majszolta a mindennapit. Mint az elfogott kölyök-orozslán, akit tejjel itatnak, kaláccsal etetnek. Elfelejtette az ő végtelen birodalmát, a sivatagot, amelyet diadalmasan száguldott végig az anya, ahol gyáva resz-

ketés fogott el minden élőt, ha hallotta szavát.

Csak az ő lelkében élt a multnak tudata. Szellemének lobogó lángja bevilágított a századok homályába. Tudós elmével, sugárzófantáziával, poetikus szívvel leszállott a nagy idők mélyébe és felhozta dus kincseiket. Hogy ragyogtak a szemek, hogy dobogtak a szívek, mikor végig rezgett a hazán „régi dicsőségünk.“

Honszerző Árpád daliái újra végig robogtak a rónákon. Büszke kacagány folyt le vállaikról, villogó kardjuk előtt porba omlott egy világ

Nem beszélt úgy senki, sem előtte sem utána. Méz csorgott ajkairól, édesen mámorító. Forró pezsgésbe hozta a vért, a felkeltett öntudattal megacézolta az izmokat. Annak a nemzetnek, kinek ilyen a multja, annak van jövője. Ez a meggyőződés sugalta szavait. Meggyőződése, hite a nemzet geniuszának megtestülése. És ebben volt varázsa.

Nem csak költő volt ő, annál több, a letűnt századok szava, maga a

megtestesült Génusz. akit a Mindenható kiválasztott, hogy életet öntsön a nemzet elernyedő lelkébe. „Hazádnak rendületlenül“

Nem az államférfiak, hadvezérek teremtették meg az új Magyarországot, hanem a költő. A mult dicsőségének tündér képeivel önbizalmat öntött a nemzet fiaiba. Erőt adott és bátorságot a teremtéshez.

Aztán hogy nagy eszme megfogant csendben elvonult és szívének gazdagságát egyszerű bájos dalokba öntötte. Nem kereste a hírt, dicsőséget, pompát, elbolyongott szomorú népek közé, siratgatta az őszi hervadást, a fájdalmat, bánatot. Együtt busongott az ősz Peterdivel, megkönyezte a szép Ilonka néma hervadását

Nagy szív, nagy elme volt ő, és mindenek felett nagy hazafi. A Mindenható jó kedvében teremtette magyarnak. A mi dicsőségünkre, a mi büszkeségünkre. Hogy megbecsülnék a nagy nemzetek, ha az ő népekből születik! Hogy irigyelnék tőlünk, ha ismernék! Nevét elhordozná a hir a

Szeretlek ifjúságom.

Zengő dalok, nyíló virágok:

S az ifjúság meséje kész.

. . . Vesztett jövő, megtört remények:

Sutogja majd az ébredés.

S az édes álom szertefoszlik,

Emlék marad csak egy kevés:

A szív néhány fonyadt virága,

Mely harmatát hiába várja,

Lemondás . . . ennyi az egész.

Mégis — szeretlek ifjúságom,

Rajongva mondhatatlanul;

Hiszen a szív magasra törni,

Vágyódni kebleden tanul.

S a míg a vágyak vágya bennem,

Míg lángját el nem olthatom:

Míg el nem hagysz én ifjúságom —

Fakad virág majd minden ágon,

S új kedv a régi bánaton.

Szigeti Károly.

Az ujságírókról.

[szerkesztői üzenet]

I.

Kérdés.

Nem értem, nem találom meg az okát, miért haragusznak magukra ujságírókra anynyira? A napokban is egy előkelő társaságban voltam jelen. Szerettem volna, ha csak

egy esőpecske ujságíró elrejtőzve valamelyik ablak mélyedésben a függöny alatt végig hallgatta volna, mint bántak el magukkal. Különösen a férfiak. A mi rosszat csak el lehet képzelni azt mind a maguk fejéhez verdesték. Még bennem élnek a dadám rettenetes meséi. A naív porleány valami irtózatossággal festette le előttem Belzebubot, ki előtt semmi sem szent, semmi sem elég jó. Körülbelül ilyen fotografiát adtak magukról is.

— Profánok, mint a hienák, kik vad éhségükben a sirokat is képesek voltak szédülni; üvöltő fenevadak, kik üres csaholással tele szeretnék kürtölni az egész világot; kik egy pohár vízben is a tenger nekiböszült hullámainak örült tombolását vélik hallani. Nyavalyás sriblerék, kik mohón lesnek egy-egy zsiros falatra, hogy egy pillanatra kielé-

A BÉKA!

A BÉKA boltos tisztelettel értesíti a t. hölgyközönséget, hogy raktáron vannak szép újdívatu női ruhaszövetek, flanellek, selymek, zephir és barchetek továbbá vászon, kanavász és chiffonok.

Ágyterítők, függönyök, szőnyegek, selyem- és caschmir-paplanok és menyaszszonyi kelengye. — Mődjában áll tehát mindenkinek az őszi és téli saisonra szükségletét kevés pénzért a BÉKA-nál fedezni.

PÉCSETT. Irgalmasok-utca 10. sz. Saját házában.

Nagy raktár **valódi angol férfi-szövetekben** a legújabb és legjobb minőségben.

sarkaktól az egyenlítőig, leborulnának előtte, mint a haza szentje előtt.

És mi, mi . . . Száz év mulott el. Emléket állítottunk számos érdemnek. Mind derék polgárok voltak, önmagunkat tiszteltük meg azzal, hogy ércbe véstük emlékeiket. Csak éppen az ő szobrát keressük hiába.

Azt a szobrot, melyet hálás nemzetem emelt, mert hisz Székesfehérvár Fehér megye fiának állított emléket.

Hálátlan volna hát a nemzet egyik legnagyobb fiához? Hálátlan? . . . A születésének százados évfordulója kedvező alkalom, hogy e nemtelen feltevést megczáfoljuk.

Tiszteljétek a mesterembert.

Nagy világmérfőzés volt a párisi világkiállítás, melyben Magyarország is tevékeny részt vett, és pedig nem is utolsó helyen. Ma már mindenki tisztában van a felől, hogy a népek versenyében nagyon tisztas hely fog jutni Magyarországnak. Ha egy kicsit elgondoljuk, hogy például száz év előtt egy század eleji kiállításon, miként mutatkozhatott volna Magyarország; sőt ha csak arra emlékezünk vissza, hogy mennyire elhagytuk már azt a fokot, is melyen egy évtizeddel ezelőtt jelentkeztünk a párisi kiállításon: akkor méltó önérettel látjuk magunkat a duzzadó erővel előretörő népek között.

Józanáguk vissza fog tartani bennünket attól, hogy tulbecsüljük erőnket képességeinket. — Az tény azonban, hogy a párisi kiállításon szerzett díjak, érdemjelek, elismerő díszoklevelek, mind megannyi tanu bizonyosságai a magyar ipar fejlettségének előrehaladottságának.

Bizony nagy haladás az, amit megtettünk eddig. Gyors tempóban megyünk előre,

ugy annyira, hogy még évtizedek nyomai sem oly jelentősek, a milyenek most látjuk a legutóbbi évtizedét. — És ez pedig a nemzeti munka becsülete, tehát ez szerint a nemzeti munka részeseit nekünk nagyon meg kell becsülnünk.

De vajjon megbecsüljük-e őket? Nos, igen, megbecsüljük, de csak a magunk módja szerint. Ki a főrésze annak a nemzeti munkának? *A magyar mester ember.* Azt éppen nem mondjuk, hogy nálunk a mester embert nem becsülik meg, de az egészen bizonyos, hogy nem úgy becsülik meg mint amint kellene.

Ez a megbecsülés tudja Isten, valami olyan nem becsületes. — Nálunk az iparos aféle iparos polgártárs. — Jóságosan veregetjük a vállát, és a világot sem vagyunk kényesek, sőt inkább erősen hangoztatjuk, hogy egy cseppel sem vagyunk nálla különbek. hiszen ő is olyan ur mint mi. Hanem persze ezt csak mondjuk.

Ellenben merje az iparos is azt mondani, hogy ő olyan ur mint mi, nó hiszen majd akkor meghallja a véleményünket. Mit, hogy az iparos akkora ur volna mint az irnok ur? Az iparos akinek szurtos a keze, olyan ur, mint a finom irnok ur aki keztyűt visel? — Jó volna. — *Elvben* igenis egyenlők vagyunk és megbecsüljük egymást, hanem a *másiktól* elvárjuk, hogy minket mégis valamivel jobban megbecsüljön, mint mi őt, becsüljük.

Mivelhogy nekünk jogunk van őt becsülni, de neki *kötelessége* kellő tisztelettel és alázattal nézni fel reánk.

Szóval a sokat hangoztatott megbecsülésben nincs őszinteség. Szép beszédekben magasztaljuk az iparnak nagy nemzeti jelentőségét, de kicsinylőleg nézünk le az iparosra aki ennek a nagy nemzeti erő tényezőnek szenteli életét, fárad és dolgozik.

A legutolsó ripacs színész aki a gyöngösmelléki nemzeti színházban szerepel, már ez is nemzeti apostol. — A lapok megemlékeznek róla, ellenben ha egy magyar

iparosról van szó aki egy remek művet alkotott, annak nevét hiába keressük az ujságban, vagy csak nagy ritkán találjuk fel.

Hanem igenis feltaláljuk és elismeréssel adóznak a szónokló és kocztintó *Strebinszky* Caesarokanak, akik az iparosok vállain emelkedtek ha valamire is, a *teknősbéka* és *Oszt-rigás Miczik* fénykorában. A hatvanhetedik jótékony asztaltársaság elnöke és bizonytalan foglalkozásu nagyságos urak, akik abból élnek, hogy *jelen vannak* bankettek esküvőkön, mind mind több jogot formálhatnak az elismeréshez, mint a magyar iparos.

És a legutolsó kis lájdinánd is milyen büszkén esörtet végig a korzón és az emberek felő tisztelettel néznek utána. — Pedig hányan de hányan ezek közül lekötöleztetjéi annak a szabónak, cipésznek, kalaposnak, asztalosnak, lakatosnak és még tudja Isten, hányféle iparosnak.

No de ezeknek a viszonyoknak változniok kell, az elfogultságot félre kell tennünk, biznunk kell a magyar iparosban, ki ha pártfogoljuk, és munkáját becsülettel díjjazzuk, kötelességének, mindenkor becsülettel meg fog felelni. — És ha valaki a kötelességének tisztességgel megfelelt, józan becsületes ember, úgy méltán meg érdemli elismerésünket.

A magyar ipar pártolását hirdetőn ne feledkezzünk meg a magyar mester emberekről, akik nélkül végre is nincs magyar ipar. — Tehát tiszteljék a mesterembereket, akik anyagi jólétünk előmozdításának, egyik legfőbb tényezői és erős oszlopai e hazának.

Birói tévedés.

A bíró a törvény öre. Szavát az igazság glóriája sugározza körül. Ebben lel a jogkereső közönség megnyugvást és ez a jogrend alapja. Elvben így. Mert bizony a gyakorlat nem ritkán az ellenkező tapasztalatokat juttatja kifejezésre. Nem elfogultságot, szándékos rosszakaratot értünk, mert szeren-

gíthetlen éhes gyomruk lecsilapuljon. Szenzáció, szenzáció, ez az önök kaviárja!

Különösen egy magas állású hivatalnok szapult magukat legjobban. Pedig ha jól emlékszem, ez az ur épp ilyen módon fejbe diéserte egy banketen az ujságírókat, ugyannyira, hogy egy kissé megsződülhetet a nagy epitetonoktól a maguk koponyája. Az ujságban olvastam.

Épp ezért nem értem. Azt hiszem, egy kis ostobaságot is követtem el ezután mert tudatlanságomban nyomban emlékeztettem is rá azt a magas állásu urat. Nem tudom más is észrevette-e, de én láttam arczán a hirtelen zavar változását.

— Szükség van rájuk. El végre vannak alkalmak, mikor a hazugság nem bűn.

Ez volt a felelet. Engem ugyan nem elégitett ki. Mi szükségük lehet az embereknek — a rosra mit várnak azóktól kiket ilyen a brutális ellenszenvvel gyűlölnék. Külömben is az alakoskodó, hazug embert semmilyen körülmények között ki nem állhatom. Elismerem, vannak hazugságok, melyek szinte erény számba mennek, de ez, nem abból a tálból való. Bálokon, mulatságon több ízben megfigyeltem már, hogy mi-

lyen nagy udvariassággal, mennyi szeretetreméltó nyájassággal veszik körül magukat, de alig fordulnak el, már is fintorgatják orrukat a hizelkedők és olyan grimaszokat vágnak, akár egy cirkuszbéli clown. Mennyi kiállhatatlan affektáció volt mindebben.

Ostoba voltam, védelmőkre keltem maguknak és ekkor egy nyápicz taesko a sarokból leplezetlen nyíltsággal vágta felém:

— Bizonynyal maga szerelmes egy ujságíróba?

Hogy mit feleltem erre, azt elhallgatom de a gunyos kaczagás elnémult azonnal. Ezóta sokat gondolkoztam azon, miért is haragusznak hát magukra annyira? Titok marad előttem, a rejtélyt nem bírom megfejteni.

Jolán.

II. Felelet.

Bizony kár volt önnek védelmébe venni az ujságírókat. Nem változtatta meg vele egynek sem a véleményét, sőt e helyett vakmerően megvádolták őnt. Szép volt, de kelemetlen. Az ujságírók előtt külömben nem fedezett föl kedves levelével egy fikarcznyi ujat sem. Ezt a képet mi rég ösmerjük

már és higgye el egy esőppet sem boszankodunk fölőtte. Nem érünk rá a nagy munka közepette. Tagadhatatlan nagyon éles, nagyon finom megfigyelő tehetségre vall élénk szemlelődése. Osztályozza az árnyalatokat, az ellentéteket és keres bennük egy vonást, a rugót, mely homályos titok maradt ön előtt. Miért haragusznak reánk annyira? Sejttem; Ha a megkezdett uton kissé mélyebbre szántana az emberek lelkében, ott rábukanna arra is. Szinte naivnak tűnik föl a kérdés, talán csak azért, mert mi rég, nagyon rég megbarátkoztunk e tudattal.

Az ujságíró, olyan mint egy kaczer jukker-asszony. Mind a kettő szép, de mind a kettő szörnyen veszedelmes. A közönség nem is sejtí, mily módon születik meg egy lap. Ő reggel kezébe veszi s mig kávéját szüresölgeti, kényelmesen végig fut rajta. Egy nap lázas, izzasztó fáradságával ő egy rövid negyedóra alatt végez. Az ujságíró rohan, szalad, fárad, egyik perczben itt látjuk, két perczcel később a város tulsó végén lohol, hogy megkeritse mindazt, mire a közvélemény kíváncsi. A közvélemény pedig mindenre kíváncsi, mert az adatokból táplálkozik s a napi krónikák tanulsága az ő is-

esére a mi birói testületünk magasztos hivatásának még birtudatával. A bíró tévedéséről van szó, amely végeredményében épp úgy megtámadja a jogrendet. És ez ellen védekezni sem lehet. A bíró tévedését, ha azzal szemben a perrendszerü jogorvoslatok ki vannak merítve, a jogkereső közönség kénytelen elviselni. Még akkor is, ha a bíró később belátja tévedését.

Mert a hiba helyrehozása egyedül a hibás jóakaratótól függ. Ezzel pedig együtt jár a tévedés beismerése. A tévedés elismeréséhez azonban sok erkölcsi erő és bátorság kell, amely erényekkel nem mindenki dicsekedhetik. Az pedig merő ritkaság, hogy a bíró ne csak elismerje, hogy tévedett, hanem készségesen viselje a tévedése által okozott kárt.

Ehhez már több kell, mint erkölcsi erő, ehhez önmegtágadó önzetlenség szükséges. És aki ily magasan áll hivatásában, az azonkívül, hogy igazságos bíró, egyszersmind emberbarát.

Ilyen ritkaságról értesít bennünket marczalii tudósítónk. Az elismerés Blaskovics Istvánt a pécsi kir. ítélőtábla elnökét illeti.

Az eset ez. B. marczalii ügyvéd kliense perét elveszítette minden forumon, végezetül a Kurián.

Ellenfele a kuriai ítélet alapján végrehajtást kért és foganatosított. B. ügyvéd a végrehajtás ellen folyamodással élt abból az indokból, hogy a Kuria ítélete neki nem lett kézbesítve. A pécsi kir. tábla a folyamodást elutasította s így B. ügyfelének 18 frt végrehajtási költséget kellett fizetnie. B. erre levelet írt Blaskovics elnöknek, melyben azt írja, hogy ügyfelének a 18 frt költséget a kir. tábla okozta, mert nem adott helyt folyamodásának, noha ő abban arra hivatkozott, hogy a Curia ítéletét nem kapta s így azt se tudhatta, hogy pörvesztes lett, annál kevésbbé tudhatta, hogy mikor fizessen, hogy a végrehajtást megelőzze; miután pedig az elutasító végzés ellen már további jogorvoslat nincs, ügyfelének csak olyképen hárit-

hatja el kárát, ha a kir. táblai előadó ellen fegyelmi vizsgálatot kér.

Ennek a keletlenységnek elmelőzése végett kéri az elnököt, hogy feléne 18 frt kárát fizesse meg, mert nyilván a bíró elnézése, vagy tévedése okozta, hogy a felfolyamodás elutasítatott. Blaskovics elnök B. ügyvéd érvelése által kapacitáltatván, nemcsak beismerte a bírói tévedést, hanem a 18 frtot meg is fizette.

Érdekes eset kétség kívül. A bírói kar tanulhat belőle — sokat-sokat. Sőt egy kissé az ügyvédek is — élelmességet.

H I R E K.

— **Karácsonyi ajándék.** Ő méltósága Hettyey Sámuel püspök urunk mult években gyakorolt kegyességet megismételvén a „szigetvári keresztény nőegylet“-nek 200 koronát küldött karácsonyi ajándékkal. Áldja meg érte a szegények atyja.

— **Uj apát.** A király Reiner Gyula, szuloki esperesplébánosnak a szent Miklós-ról nevezett eresszi címzetes apátságot adományozta.

— **Kinevezés.** A belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök a szigetvári anyakönyvi kerületbe Harant Gyula jegyzőt irnokot anyakönyvvezető-, helyettesé kinevezte.

— **Hymen.** Dr. Pridafka József honvéd hadbíró százados e hó 17-én vezette oltárhoz az andocsi templomban Hencz Ödön németürüi bérlő leányát, Irma kisasszonyt. Esküvő után a násznép Németürün az örömszülők házában tartott vig lakodalomban vett részt.

— **Esküdtek kiválogatása.** A kaposvári kir. törvényszék elnökének elnöklése alatt mult pénteken ült össze a bizottság, mely az esküdtképes polgárok közül kiválogata-

azokat, kik 1901. évben esküdt szolgálatra kisorsolhatók lesznek. A bizottságban az összes főszolgabírák és a kaposvári polgármester részt vettek.

— **Szigetvár legtöbb adófizető polgárai** (virilisek) az 1901. évre a következők: Szigetvári takarékpénztár, gróf Andrássy Aladár, gróf Andrássy Aladárné, Fuchs Zsigmond, Lózsits Cornél, Rom. kath. plébánia, Weichart Rezső, Ocsodál Gusztáv, Beck Dániel, Rechnitzer Sándor. Nagy Ernő, Duchon Ödön, Szalay József, Morgenstern Mór, Kohn Jakab, Izraelita hitközség, Szt.-Ferencz rendi szerzet.

— **Megkerült siket-néma leány.** Mint lapunk mult számában megirtuk, hogy Metz Lajos szigetvári lakos házában Salamon Ilka nevű siket-néma leány eltűnt. — Most azonban arról értesítenek bennünket, hogy Salamon Ilka Pécsre édes anyjához ment, és párnapi ott tartózkodás után ismét vissza tért Metz Lajos házához Szigetvárra.

— **Igazságügyi kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter a szigetvári kir. járásbírósnál Harsányi József eltávozásával megüresedett aljegyzői állásra Dávid József felső-erői kir. járásbírósi joggyakornokot nevezte ki.

— **Uj távirtda hivatalok.** A kereskedelemügyi miniszter, a szigetvár-kaposvári helyi érdekű vasut Somogyvármegyében fekvő Mozsgó-Szulimán, Szent-László, Almamellék, Gálosfa, Gyarmat-Hajmás, Szent-Balázs nevű vasuti távirtdait állami és magántáviratok kezelésére felhatalmazta.

— **A pécsi kereskedelmi és iparkamarából.** Az ipartörvény 175. §-a szerint minden törvényhatósági ipartanácsba évenként két-két rendes és két-két póttag lévén a kamara részéről választandó, a jövő 1901. évre Somogyvármegye törvényhatósági ipartanácsába:

Hudetz Józsefet és
Weisz Márkust-rendes,
Simon Miklóst és
Lencz Sándort-póttagoknak

választotta meg a kamara.

kolája. A riporter száraz, üres adatot, szerezt, nemcsak szolgálja a közvéleményt, de formálja is, az ő lelkén szűrődik át a háromsoros hír reflexziója épp úgy, mint a hasábos szenzációk láza.

Igaza van, alig mulik el bankett melyen szóba nem kerülne a — „hetedik nagyhatalom — a sajtó. Mennyi poharat ürítenek a mi egészségünkre, talán ép ezért bírjuk el olyan könnyedén a szapulást. Már mint mi-hatalom! Olyan szépen cseng e szó.

Pedig valójában a hatalom melegéből, ragyogásából nem jut elhozzánk egy piczi kis fénynyaláb sem, csak a terheiből. A mi csillogása, fénye van mesterségünknél, azt rákenjük azokra kik hasznát vehetik. Hányan ragyognak a kölesönözött csillogás fénylő burkában, mert az ujságíró addig esiszolta a rozsdás fekete patinát, míg végre felrughatta az illetőt a mennyboltozat firmamentumára — csillagnak. Az ujságíró ugyanis kevés hasznát vehetné e külső dekorációnak, ő nem ér reá tündökölni, ő egy elrejtett, füstös szagu kis szobában ingujjra vetkőzve, vi-gyázva lámpát gyújtogat, hogy a közvélemény lásson. Vajjon ki gondol arra ha este a korzón sétál, hogy ki volt az, ki a lángo-

kat fölygajtotta az utcán. Senki. De mert az ujságíró olyan gyújtogató, aki az olajat is adja hozzá, az óriások nem szeretik, a kicsinyek meg fitnyáloznak fölötte. Mert az ujságíró megfigyeli a lámpák alatt elvonuló árnyakat és felfedezi gyengéjüket. Hány nagy ur büszkélkedik a kényelem puha párnáján, kinek a szegény ujságíró jelölte ki az utat, ócska kis mécsesével. Természetes, az ily nagy urnak kellemetlen, ha elébe áll a kis ujságíró, ki mellette állott, míg homályban vergődött; a kis ujságíró, ki vezette mint csecsemőt a dadája. Bolond skribler, beállt lépcsőnek, odatartotta a hátát, hadd taposson hadd kaposzkodjék rajta minél magasabbrá a stréber s mikor a lépcső utolsó fokára ért, nos, akkor egész egyszerűen a nagyur félrerugta az egész alkotmányt. Néha napján gondolkozóba esik aztán a riporter, hogy bolondul esztelenül tette mégis, de csak egy percig tart a gondolkodás, bohém könnyelműséggel mélyeszi kezét üres zsebébe és csak úgy magában mormolja:

— Ismerlek szép maszk!

Ez nem frázis, mert ismeri. Ép ez a baj. Itt kezdődik az ujságíró ellen táplált el-lenszenv. A ki mindent tud, az kellemetlen

ember, bár irgykedünk reá, mert saját esekélységünk homályba vész mellette s csak reszkedve nyitjuk szóra ajkunkat az ilyen jelenlétében; a ki mindent megtud, az félelmetes; már pedig akitől félünk azt nem szeretjük. És az ujságíró mindent megtud. Az életet, az eseményeket a közvélemény gondolkodásának keretébe szoritja. Nemcsak regisztrál, formálja is a tényeket, sőt ítéletet is mond fölöttük.

Az ujságíró nagyon ártatlan ember, csupán a feladata czupar gonosz a mestersege. És ő csak a mesterségének él, önmagáról megfelekedzik teljessen, csak akkor ébred fel öntudatára, ha a csöpp toll kihull reszkető kezéből, Elkésett gondolat: megbánásfélét is érez, de azt hiszem valamenynyit ott kezdenné, ha újból birná. a hol az imént félbenhagyta.

Az ujságíró örökön szép ifju asszony s az ujságíró mindaddig fiatal és szerelmes ebbe a kaczer, vad teremtésbe míg csak el nem homályosulnak szemei.

Különösen a nagyok és a felfujt nagyságok nem szeretik az ujságírót, mert szükségük van rá. Az ő fáklyájuk nélkül hamar eltűnik nagyságuk silány fénye és így elég

— **Allami kedvezmény.** A m. kir. földművelésügyi miniszter a pénzügyi és kereskedelmi miniszterekkel egyetértőleg *Széchenyi* István gróf kálmáncsai lakosnak Kálmánca község határában levő és tulajdonát képező mezőgazdasági szeszgyára részére az állami kedvezményt megadta.

— **Meghívó.** A szigetvári olvasó-egylet saját könyvtára javára folyó 1900. évi december hó 8-án Dr. Szabó István ur rendezése alatt Kaffkáné Benko Olga bárónő, Niedermayer János ur, Preusz Adolf ur, Wodetzky József ur közreműködése mellett Hangversenyt rendez, melyre kívül czimzett urat és becses családját tisztelettel meghívja a Választmány. Beléptidj tagoknak és családtagjainak személyenként 1 K Nem tagoknak személyenként 2 K gyermekjegy 40 f Kezdeté pont 8 órákor.

Műsor. 1. „*Zongora Trió*“ (D. moll. alégró Andante) Mendellsohntól, Előadják: Wodetzky József ur (zongorán). Dr. Szabó István ur (hegedűn) és Niedermayer János ur (gordonkán).

2. „*Dalok*“ Schubrthtól, Meddellsohntól; Éneklí: Kaffkáné Benko Olga bárónő, zongorán kíséri: Preusz Adolf ur.

3. „*Concert*“ Goltermantól, gordonkán zongorakísérettel előadja: Niedermayer János ur.

4. „*Juhász legény*“ népdal átirat Dr. Szabó Istvántól, hegedűn zongorakísérettel előadja: Dr. Szabó István ur.

5. „*Serenade*“ Gounód-tól, Éneklí: Kaffkáné Benko Olga bárónő, zongorán kíséri: Preusz Adolf ur.

6. „*Zongora Trio*“ (F! dur. allegro. Scherco, Finale) Volkmann-tól. Előadják: Wodetzky József ur, Dr. Szabó István ur és Niedermayer János ur. **V é g ű l t á n e z.**

— **Hídvámszedés.** Somogyvármegye közigazgatási bizottsága *Roóz* Hermann bari hídvámbérlőnek kérvénye alapján arra nézve kért a pécsi kereskedelmi és ipar kamarától véleményt, vajjon a közigazgatásilag Bares községhez tartozó. Sáncz-pusztá tulaj-

természetes, hogy a közelben álló ujságíró a meztelen silányságot hamar felismeri és ez kellemetlen. Hisz egyebet sem tesznek az életen át, mint örökké hibájukat fogyatkozásukat takargatják.

A kicsik előtt meg azért ellenszenves, mert őket meg nem veszi észre. Ha örökké dicsőimnusz zengene az ujságíró, ez egy esőpöt sem változtatna a föllevéseken ez esetben az lenne a legelkeseredettebb ellensége, kiről megfeledkezett. Ha meg keserűségben mártogatja kicsi tollát, örvöngve zudulnak föl. De az ujságíró csak cinikusan mosolyog a jajduláson valamint a boszuságon, ezt is hibájául rojják föl.

Egy embernek is nehéz a kedvében járni az ujságíró pedig százakat szolgál.

Ennyi ember hiúságát még az Urísten sem volna képes legyezgetni.

Igen, a hiúság! Mert ezen fordul meg minden.

Nos, most tudja már, miért nem szeretnek bennünket.

Salgó Sándor.

donosát az állami Drávahídon megilleti-e a vámmentesség? A kamara a kérdést gazdasági és kereskedelmi szempontokból tette bírálat tárgyává s az a véleménye, hogy ha a pusztá tulajdonosa gazdasági üzeméhez szükséges tárgyakat viszi át a hídon pusztájára vagy hoz el onnan, vámmentességet kell élveznie, ha elenben a hídon átvitt tárgyak nem tartoznak a gazdasági üzemhez. Hanem kereskedelmi részei a gazdaságnak pl. marháját eladásra a hajtja, vámmentességre igényt nem tarthat.

— **Nyomaveszett.** *Károly* József nemeskei születésű 18 éves, közép termetű szőke haju paraszt legény Viszló községből a szülői háztól eltávozván, sehol föl nem található. A szigetvári szolgabírószág nyomoztatja.

— **Tolvaj kobor cigányok.** A rendőri közlöny egyik legutóbbi számában olvassuk hogy. *Lakatos* pipa József és társai ellen többrendbeli lopás büntette és veteége miatt a kaposvári kir. törvényszék a körözést elrendelte. *Lakatos* pipa József (bacsí) *Lakatos* Ádám (jurkó) *Lakatos* Pista (bojka) *Lakatos* (párna) Pista kőborezigányok ugyanis ez év július 14-én *Vincze* József nagybajomi lakos udvarából 1 drb. pej kancza lovat 1 vastengelyes kocsit, 160 korona értékben elloptak, ezelőtt pedig *Stribl* Gáspár német-szomajomi lakosnál tettek látogatást, ahol a bezárt szobának ablakát kitörték a kereszt vasakat kifeszítették és 169 korona 80 fillér értékű ágys és ruha neműt elloptak és még ezeken kívül is több más lopásokban részt vettek. Mindnyájan magyarul és cigányul beszélnek. — Azonban a csendőrséggel, azt hiszük, hogy semiképpen sem szeretnének beszélni.

— **Hamis bort mért.** Midőn az új vasutat építették sok munkás ember napszamos, kubikos, taligás, lön foglalkoztatva. Ilyenkor a vasut mentén deszka bódékat szoktak felállítani és a munkások innét ezen hevenyészett koresmából szokták élelmiszereiket, és szükségleteiket fedezni. *Pauliesek* János volt Bőszénfán egy ily deszka bódének a tulajdonosa ugynevezett barakos Ökigyelme, a koresmájában hamis bort mért, mire rájöttek és megakarták büntetni de ő neszét vette a dolognak, és még idejekorán ismeretlen helyre távozott. Most pedig a kaposvári főszolgabírószág körözötti.

— **„A kath. polgári kör,“** mult vasárnap tancsmulatsága a rossz idő dacára jól sikerült. Hálás köszönettel tartozik a kör *Reisinger* Ignác urnak, ki az általa készített papíros mozdonyt (dohány, szivar stb. tartó) a mulatság alkalmával kijátszotta, s a jövedelemből 10 koronát a kör könyvtárának ajándékozott. A mozdonyt Kenessey István ur nyerte meg. A körben *Mandeville* Frigyes ur, felolvasásaira t. közönséget újból meghívja az elnökség.

— **„Molnárok Lapja“.** Ez a szaklap hét évi fennállása után újévkor hetilappá alakul át a régi előfizetési ár megtartásával (ára egy évre 8 korona). — Praktikus rovataiban bőven értesül az öt*érdeklő dolgokról: technikai haladásról, üzemviszonyokról, kereskedelmi és közgazdasági hírekről a belföld és külföld érdeklő eseményeiről a molnár, alkalmazott, gabona és lisztkereskedő és sütő. A kiadóhivatal (Budapest Józsefkörut 33.) szívesen küld mutatópéldányt annak, aki egy levelező-lapon hozzáfordul.

KÖZGAZDASÁG.

□ Mesterséges takarmánytermelés.

A közös legelők felosztása s a váltógazdasági rendszer szélesebb körben való elterjedése szükségessé tették azt, hogy a gazda takarmány szükségletét ne bizza a természet játékára, hanem direct terméssel fedezze abbeli szükségletét. A termelés útján előállított mesterséges takarmány félék közül nem óhajtunk jelenleg a nemes takarmányokra kikerjedni mert, hiszen ezek termelési igényeikre nézve egyenlő értékűek a gabona félékkel. A gyök vagy gumós növények kizárólag a tejtermelő gazdaságok nélkülözhetetlen téli takarmánya, de mivélésük tekintetében igen magas igényeket támasztanak és kiváltképpen nagy tőkebefektetést ezek jelentősége tehát csak speciális viszonyok között emelkedik magasra. A szálás takarmányok ellemben nagy számuknál, különfeleségüknél igényeik különbözőségénél, mivélésük egyszerűségénél fogva és azért mert ezek télen nyáron egyaránt a legtermészetesebb táplálékát képezik háziállatainknak, általánosságban a legnagyobb jelentőséggel bírnak.

A szállas takarmányokat általánosan két jelentékenyebb csoportra osztjuk u. m. herefélék és a fűfélék csoportjára. Jelen czikkünkben kizárólag a fűfélék termelésére kívánunk kiterjeszkedni, mivel ezek azon tulajdonságuknál fogva, hogy a szárazságot jobban kibírják, hazánk szárazságra hajló éghajlatán igen kiváló jelentőséggel bírnak.

Nagy előnyük a fűféle takarmányoknak, hogy zöld és száraz állapotban egyaránt jól feleltethetők, s hogy belőlük legelőnyesebben készíthető téli széna mert szárításuknál a legértékesebb levelek nem hullanak le, mint az oly értékes hereféle takarmánynövényeknél. Termésük is sokkal biztosabb s miután tulnyomólag több évesek, egyszer elvetve hosszú ideig kitartanak mi mellett sem nagy trágya vagy tőke befektetést és az évi csekély ápolási munkálatokon kívül nagyobb munka ráfordítást nem igényelnek. Mindezeneken felül a fűféle takarmánynövények úgy táperő, mint éghajlati és termelési szükségletük tekintetében nagyon sok félék, úgy hogy mindenütt a czélnak és viszonyoknak legjobban megfelelőek termelhetők s hogy a talajt elég jó pkysikai állapotban hagyják vissza a következő növény számára.

Ép az előnyök teszik elsőrangú szükségé, hogy gazdaságaink reá térjenek a fűféle takarmány növények termelésére, vagyis a mesterséges legelők és rétek létesítésére.

A mesterséges begyepesítés legelőnyösebben magvetés által létesíthető. A vetésnél elsőrangú szükség, hogy a létesítendő gyepezés céljának és a termelési viszonyoknak legjobban megfelelő fűféle takarmánynövényeket vessünk el és pedig megfelelő keverék alakjában. A keverékek összeállítása tekintetében forduljunk mindig valamely magvizsgáló állomáshoz a mely készséggel szolgál tanácsadással. A mesterséges gyepesítésre felhasználandó területnek lehetőleg gyommentesnek jó trágyaerőben levőnek és porhanyósnak kell lennie tehát a fűféle takarmánynövényeknek legjobb előveteményét a kapás-

növények főként a dohány, répa, tengeri burgonya képezik a gabona félék után csak akkor vessünk fűmagkeveréket, ha ősszel elég korán megszáthatjuk és betrágyázhatjuk.

A trágyázásnál lehetőleg arra törekedjünk, hogy az elővetemény legyen jól megtrágyázva s az jó erőben hagyja maga után a talajt. Ha a körülmények ezt nem engednék akkor a direct trágyázáshoz kell folyamodni, a mi az őszi trágyázásnál érhető el. Hosszabb ideig használt fűkeverékeknél ezen első trágyázás nem elegendő, hanem időközönként szükséges lesz a felültrágyázás is, a mi legjobban compost és fahamu felhíntésével, hígított trágyalével való megöntésben és nitrogénben dús mesterséges trágyák, mint chilisalétrom, örölt és párolt csontliszt alkalmazása által érhető el.

□ Igyen méziszap a gazdák számára.

A földmiveltési miniszter értesíti a gazdákat, hogy a mezőhegyesi cukorgyárban a gyártás után rendelkezésre kerülő méziszapot, mint eddig, úgy a jövőben is ingyen engedik át a gazdáknak. A gazdák által kérelmezendő és a jelentkezések sorrendje szerint kiszolgáltató méziszap-mennyiség legkésőbb folyó évi december 31. napjáig a mezőhegyesi m. kir. ménesbirtok igazgatóságánál bejelentendő. Ezen határidőn belül egy birtokos részére tízezer métermázsát meghaladó mennyiség azonban csak abban az esetben fog kiadatni, ha a bejelentett szükséglettel és a rendelkezésre álló készlettel szemben felesleg mulatkozik. A méziszap wagoirozási költsége a ménesbirtok igazgatóságának megtérítendő és a vasuti szállítás költségeit, úgy mint eddig, ezután is a kedvezményt igénybe vevő gazdák tartoznak viselni. A szállításra vonatkozó közelebbi felvilágosításokat a mezőhegyesi ménesbirtok igazgatósága adja meg.

□ **Állatbeviteli tilalmak.** Legújabbban Ausztriába való bevitelt a sertéseknek *sertés* rész miatt tiltották. Somogy vármegyének baresi csurgói, kaposvári, marczi nagyatádi, szigetvári járásából és Kaposvárról.

Házasság kötések.

Budí István róm. kath. mezőgazdasági eseléd Péterfa-pusztá. Győri Katalin ág. hitv. evang. Szigetvár.

Delibeli József róm. kath. földmív. Szigetvár. Török Mária róm. kath. Szigetvár.

Meghaltak Szigetváron.

Memecs György pásztor 58 éves róm. kath. Tótujfalu (szigetvári közpórház). Bálint Istvánné szül. Pécsi Mária koresmárosné 48 éves ev. ref. Szigetvár. Kovács Mária téglavető 20 éves róm. kath. Istvándi (Szigetvár közpórház), Kunfi Benedek nyugalmazott pénzügyőri szemlész 64 éves izraelita Szigetvár. Vigmann Pál városi utkaparó 66 éves róm. kath. Szigetvár.

Szerkesztői üzenetek.

Főtiszt. **K. Gy. Szigetvár.** Becses levelét a mult lapunk zárta után vettük. Így csak ezuttal válaszolhatunk reá.

Lapunk 5. számának vezércikkében statisztikai adatokkal kommentáltuk, hogy a kisbirtokok pusztulnak. „Láthatatlan ellenség“ pusztítja őket. Ebből kifolyólag a következő kérdéseket méltóztatik hozzánk intézni.

1.) Mi az a láthatatlan ellenség, mely a közép osztályt pusztítja?

2.) Mennyiben oka a nagybirtok a közbirtokosság pusztulásának!

3.) Ha a nagybirtokok elpusztulnának, erősödne-e a siratott közbirtokosság és ezen erősödés képes lenne-e „a láthatatlan ellenség“ pusztítását megakadályozni?

Válaszunk ez. Ad 1.) A „láthatatlan ellenség“ a megélhetési viszonyok nehézsége, a művelődéssel emelkedő igények és az ennek kielégítésére elégtelen alacsony gabona árak. S végül maguk a nagybirtokok is. A földmivelő nép, az ország népének zöme, kizárólag a földje jövedelméből él. Szánt-vet, de nem üz ipart, nem kereskedik. Szóval a művelődéssel emelkedő igényeit a földje jövedelméből akarja vagy kénytelen kielégíteni. Am erre ez a jövedelmi forrás a gabona árak esekélysege miatt — a nagy közterhek mellett elégtelen. Tehát kénytelen kölcsönökkel segíteni magán. Nem befektetésre, üzleti tőkének, hanem fogyasztásra. Ha ez az állapot bekövetkezik, akkor innen csak egy lépés a vagyoni pusztulás.

Ad 2.) A nagybirtok akadálya a kisbirtokok terjeszkedésének. A kisbirtokok esekélyek, tulajdonosukat fokozott igényeivel kielégíteni nem képesek. Ha a kisbirtok okterjeszkedni bírnának, ez az állapot sok esetben nem következne be. De a nagybirtokok nem bontják meg tagjaikat apró párczellák eladogatásával.

A 3.) Ha azon birtok pusztul, magától értendő, hogy a kisbirtokok erősödnek. Nem értjük pusztulás alatt, ha gazdát eserél. Elég példát láttunk erre. A nagybirtok pusztulása,

ha részekben parcellázva kerül eladásra. A vevők a kisbirtokosok. Hisz nem szorul bizonyításra a mi népünk földhessége. Ha pedig a kisbirtok terjedelme gyarapodik, az is természetes, hogy az omlított „láthatatlan ellenséggel“ sikeresebben veheti fel a harcot.

Ennyit válaszol. A térszűke nem enged részletesebb fejtegetést. Szívvelyes üdvözet!

Z. O. Barcs. Versét így kezdi: „A férfi ingtag, kaczer.“ Bocsánat nagysád, de mi nem mertük végig olvasni.

D. Himfi Szigetvár. Fialat barátunk sajnáljuk az ön Lauráját.

Gazdálkodó. Köszönettel vettük. Legközelebb jönni fog.

Névy Zoltán dr. **Bárvarth Gyula**
főszerkesztő. felelős szerkesztő
Kozáry Ede
laptulajdonos és kiadó.

3105

tkv. 1900.

Árverési hirdetmény kivonat.

A szigetvári kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Boros József és csatlakozó társa végrehajtónak Nagy József végrehajtás szenvedő elleni 550 K tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szigetvári kir. járásbiróság területén levő és Zsibóth határában fekvő a zsibóthi 16 sz. tjköben felvett. A + 26 hrsz. 17 sz. ház és belsősegre az árverést 963 K ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1901. évi január hó 11-ik napján dél előtt fél 10 órakor Zsibóth község híró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 96 K 30 fillért készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismernényt átszolgáltatni.

Kelt Szigetvár, 1900. évi november hó 11. napján.

A szigetvári kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Vásárhelyi albiró h.

Molnár

kir. albiró.

Hirdetéseket

jutányos áron vesz fel
a kiadóhivatal.

Kozáry Ede

Könyvnyomdája, Könyvkötészete, Könyv-és papirkereskedése,

a „DÉLSOMOGY“ kiadóhivatala

SZIGETVÁR, Zrínyi-tér 46. sz.

Készíttetnek Névjegyek, Eljegyzési kártyák, Meghívók, Körlevelek, hivatalos nyomtatványok, gyászjelentések, valamint mindennemű könyvkötői munkák díszes kivitelben jutányos áron.

Raktár egyházi, ügyvédi és hivatalos nyomtatványokból

Adókönyvecskék, nagyraktár irodai kereskedelmi, vonalzott, színes selyem és itató papirokból dus választék kereskedelmi és hiv. levél borítékokban, doboz levélpapirokban a legújabb minták,

Imakönyvek, Emlékkönyvek, Képeskönyvek Kereskedelmi beiró könyvek iskolai tankönyvek és iskola szerek, kitűnő író másoló és színes tenták bélyegző festék oldott ragasztó mézga, bélyegző párnák (Durabel) ténta, itató készülékek.

**Nagyraktár legújabb képes levelezőlapokból,
drb. 4 fillértől 40 fillérig.**

saját kiadása, **Szigetvár látképe Turbék** drb. 10 fil.

M. kir. Dohány, szivar,

Bélyeg váltó vasuti fuvarlevél és játékkártya eladás.

Raktáron: Haj, ruha bajusz és fogkefék, fogporok valódi angol és Sollingeni zsebkések és ollók, kitűnő pipere szappanok, valódi francia illatszer, különféle fésűk, dohánytartók bőrből, Visítier Toilet zsebtükrök és különféle pénztárczák, inggomb garnitúrák, órazsinorok és lánczok, hőmérők szemüvegek stb. stb. finom minőségben jutányos áron.

Tajték pipák szivar, és szivarkaszipkák

Selmeczi pipák és különféle szárap

Nagyraktár Szivarka hüvelyekből.